

RENAȘTEREA

„Toate să le ispiți; ce
este bun să ții”

Tesaloniceni 5, 21

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: parohii cl. I 20.000 Lei parohii cl. III 15.000 Lei
cl. II 18.000 Lei particulari . . . 15.000 Lei

Redactor: Prof. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

UNIVERSITATEA DIN CLUJ

Cea mai înaltă instituție de cultură a Ardealului, Universitatea „Regele Ferdinand I” din Cluj, și-a redeschis porțile, la ea acasă, în capitala intelectuală a Daciei Superioare.

Grele împrejurări au făcut ca redeschiderea să întârzie. Acum, drapelul culturii românești este rearborat pe frontispiciul Universității Transilvaniei.

Este un eveniment a cărui însemnătate ne produce bucurie a o sublinia după cuviință. Căci Universitatea clujană constituie pentru noi o mare mândrie. Această Universitate, după realizarea visului de veacuri al unității naționale, și-a consacrat toate puterile pentru înflorirea și răspândirea culturii și civilizației românești, câștigându-și, într'un sfert de veac de rodnică muncă, cele mai înalte titluri de cinstire în lumea științifică și de caldă recunoștință în conștiința neamului. Înălțătorul avânt cu care și-a început munca în cele mai variate domenii ale științei n'a scăzut niciun moment și n'a încetat o clipă a ține sus făclia vredniciei românești, dela înființarea ei sub regim românesc până azi, oricâtor greutăți a trebuit să le facă față și oricât de amari au fost anii pribegiei. A reperat mari izbânzi pentru lumină, adevăr și dreptate, ridicând pe culmi prestigiul geniului românesc. În interior, a reușit să-și închege, în comunitatea profesorilor și studenților, tradiția de a trăi în cultul muncii creatoare și rodnice și de a conduce activitatea din liniștitele cabinete de lucru, laboratoare, biblioteci, clinici, seminarii, prin lumina celui mai curat, mai înălțător și mai jertfelnic idealism — formând în același timp, cu largă dărnicie, centru de radiație culturală și pentru toate neamurile conlocuitoare —; iar în exterior n'a întârziat să ocupe, din bună vreme, loc de cinste și de mândrie de marile Universități cu tradiții glorioase și seculare. Având de Biserica, Universitatea din Cluj

a dat, de un sfert de veac încoace, substanța spirituală a Transilvaniei.

Pentru toate acestea și pentru nădejdele îndreptățite legate de Universitate, redeschiderea ei a fost așteptată cu sete de Clujul românesc, de profesori și de studenți, destoinici și râvnitori lucrători în ogorul culturii.

Dar împrejurările în care se redeschide Universitatea din Cluj sunt, în multe privințe, deosebit de grele. În special problema cazării studenților, a căminelor și cantinelor așteaptă o hotărâtă, grabnică și dreaptă rezolvire. Având în vedere gravitatea și urgența acestei probleme, e evident că este de datoria imperioasă și de prestigiu a autorităților din capitala Ardealului ca, în colaborare strânsă cu Universitatea și cu neșovăielnică hotărâre, să se îngrijească de locuințe pentru profesori și studenți. Profesorii vreau să muncească, studenții vreau să studieze. Și este prea bine știut că oricât de înalte însușiri ar poseda cineva, oricât suflet ar avea și oricâtă râvnă ar depune, nu ajunge aproape la nimic, dacă nu i se asigură un minim al condițiilor materiale de existență. Așa e rânduala lui Dumnezeu, ca în această lume sufletul să viețuiască în trup. Te cuprinde un sentiment de adâncă durere, când vezi că o Universitate care a dat un atât de strălucit examen științific în fața lumii, să fie pusă în neputință de a-și îndeplini înalta ei misiune.

Nu e vorba să se satisfacă pretenții, ci necesități fundamentale. — Studenții înțeleg greutatea particulară a vremii și se vor mulțumi cu hrană și locuințe modeste, urmând ca toată râvna și tot elanul lor tineresc să le pună în susținută lucrare pentru câștigarea învățaturii, hrana lor sufletească, pentru cunoașterea înalțelor valori ale culturii în stare să formeze personalități creatoare. Ei înțeleg să pună toată puterea

lor de muncă pentru a se înarma cu armele științei și distincției sufletești, acelea cu care se câștigă marile biruințe ale vieții și cunună nepieritoare de mărire și cinste pentru patrie. Căci de forța și pregătirea intelectualilor noștri depinde viitorul culturii și civilizației noastre. E bine să nu se uite niciun moment aceasta, orice considerații de altă natură ar atrage, și ele, atenția asupra lor.

Nimănui nu-i este deci îngăduită indiferența față de condițiile vieții universitare. Căci roadele activității științifice și educative pe care Universitatea le-a dăruit și le dăruiește culturii în general și țării sporesc încrederea în puterea de creație a nației și justifică mândria pentru darurile cu care Dumnezeu ne-a înzestrat neamul.

De aceea, cunoscând muncă și destoinicia și idealismul Universității, acum la începutul unei perioade nouă de muncă, Biserica neamului, care a întemeiat și susținut și în umbra căreia s'au adăpostit primele așezăminte de cultură în istoria noastră, arătându-se maică și ocrotitoare de totdeauna a culturii — împărtășește binecuvântarea sa și profesorilor și studenților Universității din Cluj, rugând pe Părintele luminii și adevărului să reverse harul său peste activitatea cu rodnicie dezvoltată a acestui înalt focar de cultură și să-i deschidă un viitor strălucit, răspândind îndelungat lumina și cultura pe temelii veșnice ale Evangheliei creștine, singurele pe care se poate clădi o cultură adevărată.

Renașterea

OPTIMISM SOTERIOLOGIC

Nu am îngemănat aceste cuvinte numai spre a așeza un titlu în fruntea rândurilor ce urmează.

Optimism înseamnă încredere în biruința binelui asupra răului. Iar cuvântul soteriologic este un termen teologic cunoscut oricărui cleric. Întâlnim chiar și în manualele de dogmatică pentru licee și seminarii vorbindu-se despre dogma soteriologică, adică despre dogma mântuirii. Căci soteriologie, în limba elinească, de unde a intrat în terminologia științei teologice, înseamnă învățătura despre mântuire. Soteria înseamnă mântuire. De aci, optimism soteriologic ar vrea să spună: încredere în puterea mântuitoare a Binelui; încredere în lucrarea izbăvitoare a Adevărului; încredere necondiționată în triumful Vieții asupra morții și încredere că urmând o anumită Cale — pentru noi creștinii aceea arătată de Iisus și de Biserica lui — nu vom rătăci.

S'a spus odată de cineva, iar alții au repetat de multe ori adevărul, că o preoțime de elită este izbăvirea unei națiuni. Imi rezerv plăcerea de a contura, cu alt prilej, chipul unei preoțimi de elită. Acum atâta vreau să subliniez că întrucât obștea neamului nostru a fost izbăvită de multe ori din situații care îi amenințau

ființa, suntem îndreptățiti a susține, fără să subprețuim alte slujiri, că în toate acele momente de cumpănă și de răscruce a avut o preoțime de elită.

Paginile trecutului nostru de sate și preoți, adică de norod și slujitori ai lui, stau mărturie deschisă tuturor celor ce au ochi să vază.

Avem convingerea și știm chiar în văgăuni de munți, în sate fără ieșiri comode la drum de țară sau la stații de cale ferată, ca și în preajma fabricilor din orașe, că o preoțime de elită stă la posturile de veghe, gata de jertfă pentru norod și pentru mântuirea lui, chiar dacă această elită este, uneori, rănită de moarte, prin ignorare sau prin promovarea unora la situații, ranguri și beneficii cu nimic justificate.

În momentul de față, mai mult ca altădată, avem nevoie de o preoțime de elită. Avem nevoie de promovarea ei; de crearea unui climat moral pentru creșterea ei; de declanșarea unui entuziasm sacerdotal care să risipească orice umbră de îndoială în rostul unei existențe necesare a preotului în mijlocul norodului expropriat de toate vânturile. Și, bine înțeles că punctul de plecare trebuie să-l formeze eliberarea preoțimei, în primul rând, de sub iobăgia și de

sub tarul atâtor nevoi ce o tescuiesc până la epuizare. Fiecare preot trebuie să se simtă văzut, încunjurat în jertfelnicia lui, prețuit în strădanii lui și chiar răsplătit, în sensul

plin al cuvântului.

Așa se va putea face începutul promovării unei preoții de elită, garanția și de astădată a optimismului soteriologic. Pr. FL. MUREȘANU

APOSTOLUL DUMINECII

Tu rămâi în cele ce ai învățat

II Timotei 3, 10-16.

Statornicia e puterea sufletelor credincioase care rămân pe poziție până la moarte. Statornicia în cuvânt, statornicia în faptă, statornicia în credință și statornicia în dragoste nefățarnică e cinstită de oameni, dar mai ales e cinstită de Dumnezeu. Un creștin nu poate fi decât statornic în toate cele ce a învățat din copilărie. Pentru că statornic a fost și Hristos Mântuitorul. Omul nestatornic începe multe, dar nu sfârșește nimic. Cu omul nestatornic nu se poate porni la drum. Omului nestatornic nimic nu i se poate încredința. Omul nestatornic azi îți spune una și mâine îți spune alta. Azi crede într'un fel și mâine în altfel. Azi propovăduiește o învățătură, mâine altă învățătură. Cel nestatornic nu merge el, ci îl duce vântul. Valurile vieții îl poartă, cum poartă furtuna firul de praf. Oamenii nestatornici nu sunt buni de nimic. Nestatornicul e neplăcut oamenilor și e neplăcut lui Dumnezeu. Un astfel de om n'are ce căuta în rândul închinătorilor lui Hristos. Pentru că drumul ce duce în împărăția lui Dumnezeu e un drum greu și cei ce se clatină de vânt nu pot înfrunta furtuna. Împărăția lui Dumnezeu se ia pe pieptis, se ia cu asalt. Cei slabi de inger cad în cele dintâi rânduri. Creștinul statornic la bine rămâne statornic și la rău. El știe că statornicia naște mântuire, iar nestatornicia naște osândă. El știe că statornicia naște viață, iar nestatornicia naște moarte. Nestatornicia a aruncat pe Lucifer din rândul îngerilor, pe Adam și pe Eva din Paradis și pe Iuda din rândul apostolilor lui Hristos. Pe creștini nestatornicia îi aruncă din sânul Bisericii. Iar afară de Biserică nu e mântuire. Și mântuirea e singurul scop vrednic de urmat în această viață. Prin urmare creștinul ce dorește să-și mântuiască sufletul trebuie să rămână statornic întru toate lui Hristos. Statornic în bine și sta-

tornic în rău până la moarte. Căci până la moarte a fost statornic și Iisus Mântuitorul. Cuvine-se dar să rămânem și noi statornici mereu în învățătura primită dela Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Astăzi ca și odinioară se vântură multe feluri de învățături. Unele bune și folositoare, iar altele de-a-dreptul ucigătoare. Creștinul cel înțelept și statornic în credință nu se sperie de nici o învățătură. Ce e bun ia, ce e rău lasă. Creștinul cel înțelept are un drum bine hotărât în viață. El știe de unde vine și unde merge. Dela această cale nu se abate nici o clipă. Creștinul nu rătăcește pe căile încurcate ale acestei vieți. El merge drept înainte, tare în credința că la sfârșitul drumului se găsește cetatea cea stătătoare gătită lui de Dumnezeu, mai înainte încă de a fi lumea. El știe că lumea aceasta cu toate cele ce sunt într'ânsa sunt sortite peirii. Din care pricină toate învățăturile cari se străduiesc să dovedească oamenilor că viața aceasta este singura viață adevărată, nu pot pune stăpânire pe sufletul creștinului. Astfel de învățături sunt socotite ca produse omenești, bune numai pentru oamenii lipsiți de credință. Credincioșii cred și mărturisesc că Hristos este Fiul lui Dumnezeu celui viu și Dumnezeu adevărat. De aceea, zică lumea câte o vrea, noi creștinii rămânem statornici în toată vremea în dumnezeiasca lui învățătură. Pentru că numai învățătura lui Hristos are garanția statorniciei și-a veșniciei. Știința ne ușurează traiul, filozofia ne luminează mintea, literatura ne desfătează inima, dar sufletul nu ni-l poate mântui decât învățătura creștină, dată nouă de Mântuitorul Hristos.

Pentru unele ca acestea noi rămânem mereu în cele ce am învățat, știind prea bine dela cine am luat învățătura.

Pr. TEODOR CICEU

ONORATĂ ASISTENȚĂ!...

Acum câțiva ani mi s'a dat prilej să aud această *alocuțiune profană* rostită de un preot în fața altarului. Preotul, care o rostise, era un cuvântător dibaciu, om cu bună pregătire de studii universitare, cu oarecare activitate publicistică și călăuzit de o râvnă explicabilă, ajungând să fie prețuit printre credincioșii săi. Dar, pe cât se pare, nu și-a putut da seama de impresia dezastuoasă ce a produs asupra auditorilor evlavioși această alocuțiune, cu totul nepotrivită într'o predică religioasă, care își are consacrată prin uz secular și milenar formula *introdactivă* a oricărei predici: *fraților creștini sau iubiți credincioși!*

Cu ajutorul acestei formule, de respectabilă tradiție sacră, predicatorul găsește numai-decât calea deschisă spre inima auditorilor, în care va picura ca roua binecuvântată sămânța învățăturilor biblice, odrâslind cu timpul mlădițele cugetării și roadele acțiunii creștine. Legătura sufletească intimă dintre cuvântător și turma credincioasă este *pregnantă exprimată* prin străvechea formulă predicatorială, câtă vreme din hipermoderna „*Onorată Asistență*“ ea lipsește cu totul, făcând aceasta mai curând impresia unei tendințe de a ținea la distanță decât de a cuceri sufletește și de a robi atențiunea auditorilor. E o formulă tot atât de nepotrivită, de goală și stearpă ca și aceea de „*Onorați Prezenți*“, împrumutată de câțiva moderniști din nemțescul „*Geehrte Anwesende*“!

Rugăm deci cucernica noastră preoție, a nu se lăsa amăgită de curentele moderniste, cari tind să ne strice graiul, dafinile și firea, ci să cultive cu îngrijire curățenia graiului din bătrâni, cu toată mireasma și cu tot farmecul de obștească înțelegere, ce ni s'a păstrat și transmis din veac în veac prin neprețuitul tezaur al Scripturilor sfinte, tra-

duse în limba română.

În privința aceasta cea mai bună îndrumare o poate găsi fiecare preot român într'un recent studiu al Prea Sfințitului Episcop Nicolae Colan,* care mărturiseste că „destul de rar ni se dă prilejul să ascultăm o predică îmbrăcată în graiul limpede și cald și împodobită cu frumusețile, pe cari le are „limba veche și'nțeleaptă“ — cum o numește Eminescu — a părinților noștri sau cum îi spune preotul-poet basarabean A. Mateevici:

Limba vechilor cazanii
Pe care-o grăiesc și o cântă
Pe la vatra lor țărani!..

„...Ei bine, tocmai aceasta este marea *micleahnă* a multor vestitori de astăzi ai Evangheliei Domnului: limba predicii lor nu e încăjuns de *bisericească*, nu are *mireasma graiului biblic*, nici *dulceața vechilor cazanii*. Ea nu este limba „pe care-o vorbesc și cântă pe la vatra lor țărani!“ Dar ea nu este nici limba pe care o ascultă cu plăcere *adevărații* noștri cărturari. Așa că predica rostită într'o asemenea limbă nu mulțumește de obicei nici pe credincioșii dela sate, nici pe cei dela orașe... Cum își poate cineva însuși graiul „cu parfum de vechime?“ Fără îndoială, numai prin citirea cu grijă a vechilor cărți de slujbă, prin ispitirea scrisului așezat al bătrânilor cronicari, prin răsfoirea colecțiilor de folklor și prin împrietenirea intimă cu literatura marilor maestri mai noi ai limbii românești. Dacă la o asemenea „iscusită zăbavă“ unii mai pot adăoga și *simțul* limbii pe care-l au din naștere — cu atât mai bine. Nevoindu-se a face unele ca acestea, strădălnicii slujitori ai altarelor strămoșești vor avea nu numai bucuria unei plăcute și folositoare

* Episcopul Nicolae Colan, *Graiul predicii noastre* în volumul „*Omăgiu lui Ioan Lupăș*“ București, 1943 p. 165-169.

FOILETON

Cultură și Ortodoxie

de Prot. stavr. Dr. L. G. MUNTEANU

Este un fapt incontestabil: cultura ultimelor decenii se ține la distanță de creștinism. Părerea la modă în societatea așa zisă cultă este, că creștinismul opune piedici în dezvoltarea culturii. Se spune deschis: acolo unde activează credința nu are ce căuta știința și invers. Abstrăgând de multele atacuri la adresa bisericii creștine pe această chestiune susținute de oamenii certați cu morala creștină în revistele de știință, prin ziare și într'o întregă literatură care a inundat piețele, însăși oficialitatea statelor creștine, s'a arătat indiferentă față de această problemă.

Rolul bisericii cu fiecare nouă legiuire a fost diminuat, iar studiul religiunii a ajuns să figureze în instituțiile de educație ale tineretului printre disciplinele de rangul al doilea.

Ceea ce în general se poate afirma despre raportul actual dintre cultură și creștinism; se potrivește în deosebi la raportul dintre cultura contemporană și biserica ortodoxă. Ba mai mult: poate că nici una dintre bisericile creștine n-a fost privită

atât de adânc opusă progresului culturii, ca biserica ortodoxă. Și dacă în apus s'au găsit mulți promotori ai culturii moderne, cari să aprecieze elogiios imensa contribuție a bisericii creștine la plămădirea și clădirea culturii umane, în răsărit în afară de puține excepții a lipsit acest gest. Biserica aproape numai singură prin reprezentanții ei oficiali a trebuit să-și apere poziția în fața acestor atacuri.

Azi sub presiunea loviturilor primite de întreaga omenire, lovituri rezultate din promovarea unei culturi unilaterale, unei culturi fără temeieri adânci în sufletul omenesc, opinia începe să se clatine. Însuși reprezentanții acestei culturi înspăimântați de roadele ei, încearcă să stabilească o punte de trecere peste prăpastia deschisă între creștinism și cultură, cu atâtea decenii în urmă. Fac apeluri disperate la ajutorul bisericii, ca prin puterile ei să vină să imobilizeze creatura celor ce au voit să scoată pe Dumnezeu din viața omenescă. Azi au încetat și atacurile împotriva bisericii ortodoxe.

Deodată și la noi oameni cari vorbeau numai cu dispreț de biserica strămoșească îi găsesc atâtea merite în trecut, o consideră necesară progresului cultural. I se dă din nou locul de frunte în toate

manifestările spirituale ale neamului. Bărbații de știință cărora le era rușine să pomenească vreodată numele lui Dumnezeu, azi țin să afirme sus și tare că dincolo de puterea omenească este o putere mai înaltă, puterea divină, de care omul trebuie să țină socoteală. Deodată rațiunea omenească își pierde stăpânirea absolută în creațiunea și manifestările spiritului omenesc, făcând loc lui Dumnezeu.

Faptul nu ne poate decât bucura. Recunoașterea unei erori sub presiunea rezultatelor ei fuzionează însă nu poate nimici eroarea. Ea trebuie combătută cu aceleași mijloace raționale, prin cari s'a format, căci numai așa poate fi scoasă definitiv din sufletele celor ce și-au clădit viața pe ea, numai așa se poate începe o eră nouă, o eră de armonie între viața religioasă și viața culturală. Nu este de ajuns abandonarea unui crez de viață, sub presiunea împrejurărilor, și acceptarea de nevoe a unui crez opus până atunci, detestat chiar, rămânând cu convingerea adâncă a superiorității celui dintâi.

Acest crez dimpotrivă trebuie smuls definitiv din suflete, căci numai astfel viața în fond își poate schimba cursul. Ceea ce practic s'a început sub impresia fricei în fața haosului deschis de cultura atec, trebuie desăvârșit teoretic printr'o

Indeletniciri pentru ei înșiși, ci și pe aceea de a vedea că propoveduirea lor — departe de a fi „grăire în

vânt“ — este încununată cu tot mai imbelșugate roduri duhovnicești.“

Un ascultător de predică

LUPTA CEA BUNĂ M'AM LUPTAT

Toată viața e o luptă. Dela leagăn la mormânt se întinde câmpul de bătaie, în care unii cad răpuși, iar alții trec înainte biruitori. Viața e un dar al lui Dumnezeu, care nu se poate păstra decât prin luptă. Lupta pentru viață e ceea ce e hrana pentru trup. Cel ce renunță la luptă trebuie să renunțe și la viață. Omul trebuie să se lupte cu tot ce-l înconjoară. Căldura și frigul, ploaia și zăpada sunt vrăjmași împotriva cărora trebuie să fim bine înarmați. Pâinea cea de toate zilele se câștigă tot prin luptă. Munca de zi și de noapte nu e decât o luptă împotriva pământului acesta blestemat, care nu vrea să ne dea toate de-a-gata.

Omul mai trebuie să lupte împotriva animalelor sălbatice și împotriva oamenilor răi. Un om rău e mult mai periculos ca un animal sălbatic. Animalul sălbatic în cel mai rău caz poate să te muște sau să te omoare. De un câine rău te aperi cu bâta, dar de un om rău cu nimic nu te poți apăra. El se apropie de tine cu vorbă bună, fără să-i poți găci gândul ascuns. Te ispitește cu vorbe dulci, până îți poate fura gândurile, averea sau viața. Omul cel rău te omoară și trupește și sufletește. În lupta pentru o viață mai ușoară, oamenii se folosesc de armele cele mai drăcești. Clevețele, minciunile, furturile, bătaile și uciderile sunt armele oamenilor răi. Când cei atacați răspund cu aceleași arme, gâlceava se face tot mai mare, până când amândouă taberile cad răpuse și trupește și sufletește.

Omul trebuie să se lupte și cu sine însuși. Și se pare că aceasta e cea mai aprigă dintre toate luptele. Cel mai mare și cel mai periculos

vrășmaș al omului e însuși el. Cea mai mică poftă a trupului și-a sângelui de nu e pusă sub ascultare din vreme, devine patimă și atunci trebuie să ascuți tu de ea. Toată patima trebuie legată, căci de-o lași liberă, te leagă ea pe tine. De nu o robești la timp, te robește ea și odată rob, nu mai poți lupta împotriva altor vrășmași. Nici o țară nu poate lupta cu vrășmașul din afară, atâta vreme cât nu are liniște înlăuntru. Asemenea e și omul. Niemenia nu poate porunci altuia, câtă vreme nu-și poate porunci sieși. Niemeni nu poate conduce pe altul, dacă nu se poate conduce pe sine. Niemeni nu poate îndrepta pe altul, dacă el însuși e un rătăcit.

Un alt vrășmaș neîmpăcat al omului e satana. Niciun om nu scapă de viclenele lui ispitiri. Cu cât omul e mai bun, cu atât ispitele sunt mai viclene și lupta mai dârză. Satana e tata minciunii și rușine nu are. El a ispitit pe Adam și Eva și-a încercat să ispitească pe Iisus. De data aceasta însă n'a mai mers. Eva a cedat după cel dintâi asalt, dar Iisus n'a cedat nici după a treia ne-rușinată încercare. În fața lui Iisus, satana s'a dovedit neputincios. În lupta cu cel rău Fiul Omului a ieșit biruitor.

Purtarea Mântuitorului se cade să fie purtarea tuturor bunilor creștini. Iisus ne-a arătat că fiecare om poate lupta împotriva satanei și cu sorși de totală izbândă în toată vremea. În lupta cu cel rău avem alătura pe Mântuitorul Hristos. Și cu ajutorul lui Dumnezeu orice drac poate fi biruit.

Lupta cu natura, cu animalele sălbatice, lupta dintre om și om, ca și

lupta dintre popoare a fost studiată pe toate laturile. În dorința după izbândă omul a născocit fel și fel de arme și de viclenii războinice. Lupta cu sine și cu cel rău a fost nesocotită cu totul de fiii oamenilor. Ori, fericirea noastră și aici și dincolo de mormânt e strâns legată de izbândă câștigată pe aceste două câmpuri de bătaie. Dar această izbândă nu se câștigă cu arme făcute de mâni omenești, ci se câștigă cu ar-

mele lui Dumnezeu, date nouă de Iisus Hristos. Aceste arme sunt: adevărul, dreptatea, pacea, credința, dragostea, nădejdea, postul și rugăciunea. Cine luptă cu aceste arme poate spune fericit: „Lupta cea bună m'am luptat, am ajuns la capătul drumului, părăind credința. De acum mă așteaptă pe mine cununa dreptății pe care mi-o va da mie Dumnezeu, judecătorul cel drept.“

Preot TEODOR CICEU

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

D. Adrian Holman a fost numit reprezentantul politic al Mării Britanii în România. Suntem deci pe drumul reluării relațiilor politice normale cu Marea Britanie.

Partidele noastre politice se pregătesc pentru campania electorală. Se observă o activitate vie în sânul tuturor grupărilor politice, cu precizări de programe și luări de poziție, mai ales la acelea a căror atitudine e mai puțin lămurită.

EXTERNE

Sediul Organizației Națiunilor Unite (ONU) va fi în America. O comisie specială a și fost trimisă în America pentru a cerceta unde ar fi cel mai bun sediu permanent al ONU-lui. Rezultatele comisiei vor fi expuse Adunării Generale.

Egipt. Regele Faruk a adresat un apel partidelor politice, cerând constituirea unui front național.

Franța. Politica externă a Franței rămâne neschimbată, și după demisia generalului De Gaulle din fruntea guvernului. Cei mai mulți miniștri ai noului cabinet făcuseră parte și din guvernul De Gaulle. Noul guvern pune mari speranțe în Organizația Națiunilor Unite.

-- Organizația Națiunilor Unite și-a

ales secretarul general, pe o perioadă de 5 ani, în persoana Dlui Lie, ministrul de externe al Norvegiei. Dl Lie are 49 ani, este o personalitate politică foarte cunoscută; în noua funcțiune e independent de orice guvern, având prima mare misiune de a organiza Națiunile Unite.

— D. Byrnes, ministrul de externe al Statelor Unite, și-a exprimat părerea că conferința de pace se va putea întruni deja la sfârșitul lui Aprilie, dacă nu intervine vre-o piedecă.

Informațiuni

Duminecă, 27 Ianuarie 1946, P. S. S. Episcop Nicolae Colan, asistat de un mare sobor de preoți, a târnosit capela din Cluj, Str. Moșilor 25, care va servi de biserică parohială pentru credincioșii din parohia II-a.

URGENT. Rugăm pe Cucernicii preoți să ne răspundă la Circulara noastră Nr. 6119/945, trimițându-ne urgent ceara disponibilă. Consiliul Eparhial

Monetăria Națională a început baterea medaliilor de argint de 25.000 lei. Plafonul a fost stabilit la 30 miliarde lei. Operația baterii va dura 3 luni, o cotă de 10 miliarde pe fiecare lună. Monedele de argint vor fi puse în circulație în cursul lunii Februarie.

riguroasă documentare logică. Iată problema care trebuie să se bucure azi de o deosebită atențiune atât din partea cercurilor teologice cât și laice. Fericita ei deslegare singură este în măsură a promova viața omenirii pe drumul unei firești evoluții culturale. În țările apusene lucrul este început și îndrumat pe calea cea bună din ambele părți. Nici la noi n'au lipsit încercările, numai cât concepția clasei culte asupra posibilităților culturale ale bisericii ortodoxe sunt mai defavorabile. Reprezentantii bisericii noastre au luptat nu numai cu o cultură atee, ci și cu prozelitismul confesional.

Este concepția ortodoxă despre lume și viață, potrivnică culturii, fapt din care cu necesitate trebuie să rezulte un antagonism între ele, sau nu? Iată întrebarea care trebuie să ne-o punem cu toată seriozitatea și în deplină cunoștință de cauză, ea constituind temeiul problemei raportului dintre ortodoxie și cultură. O simplă afirmație sau negație nu poate fi răspunsul satisfăcător pe care să se poată clădi. Operăm cu două concepte al căror conținut trebuie definit cu precizie. Căci deși în aparență ele sunt indeobște cunoscute, realitatea este alta. Sunt convins că tocmai ușurătatea cu

care se vorbește despre ortodoxie și cultură a determinat în bună parte contrastul.

Ortodoxia nu este, precum se crede, o încarcerare a vieții religioase în formele perimate ale trecutului. Nu este un muzeu de forme antice, cărora li se încearcă imprimarea unei noi vieți.

Ortodoxia dimpotrivă este principiu de viață; cel mai autentic stil de viață creștină. Viață inspirată din divinele principii propovăduite și trăite de Mântuitorul lumii; viață care înobilează și spiritualizează pe om, ridicându-l din înăbușitoarea atmosferă a pământului în claritatea ideală a Cerului. Este puterea menită a transforma pe om chip al stricăciunii păcatului în omul chip și asemănare lui Dumnezeu. Este idealul la care nici nu îndrăsnea a se gândi și spera filosoful păgân Plato, când cercetând mai deaproape adâncul ființei omenești rămâne decepționat de ceea ce constată. Câtă amărăciune în cuvintele lui: „Când privesc la om, într'adevăr o parte din el este om, însă multe alte părți le are din lei, șerpi și alte sălbătăciuni. Și e greu de spus, care din aceste părți este mai tare. Acestea activează în el mânia, viclenia, prefăcătoria, cruzimea, necumpătarea, trândăvia, moliciunea, senzualismul etc.“

La rândul său nici cultura nu este grija spe-

cifică de anumite valori materiale sau spirituale la modă, fără un scop mai înalt în afară de ele și înafară de epoca noastră. Cultura nu este numai tehnică, sau matematică, sau agricultură, sau vre-o altă valoare relativă, care ia o dezvoltare anumită într'o epocă oarecare.

Dimpotrivă cultura este o îngrijire a tuturor valorilor deopotrivă cu scopul nobilitării omului și vieții omenești. În special sunt obiect al nobilitării toate aptitudinile prezente în natura omului.

Așadar atât viața religioasă cât și viața culturală bine înțelese, au un drum comun. Mai mult: subiect al credinței este omul, iar subiect al culturii este tot omul. Ființa omului este terenul pe care se întâlnesc cele două năzuințe. Omul dela natură este religios, dela natură este promotor al culturii.

Este deci irațional un conflict între două vieți întâlnite pe același teren și urmărind un scop identic. E de neînchipuit o sufocare conștiinței a uneia, fără urmări dezastruoase asupra celeilalte. În interesul fiecăreia din cele două potențe indispensabile este reclamată armonia. Unde este o cultură viguroasă se presupune și o adâncă viață religioasă și invers, unde este o înfloritoare viață religioasă avem solul cel mai puternic pentru o cultură sănătoasă.

(Va urma).

Copiii din Germania, în viitoarele șase luni, nu vor învăța istoria. Această măsură a fost luată de autoritățile aliate pentru ca în acest timp să fie scoase ideologiile imperialiste și naziste din cărți. În program va fi trecută învățarea unei limbi streine, în locul istoriei.

Librăria Eparhială din Cluj, (Piața Malinovski nr. 2) fiind aprovizionată cu odoare bisericești (candle, potire, cădelnițe, odăjdii, pra-

pori etc.), precum și cu'n bogat material de icoane — stă la dispoziția tuturor pentru efectuarea oricărei comenzi, mici sau mari, care se execută prompt și cu îngrijire, pe lângă cele mai potrivite prețuri.

Tot aici se află caiete și tot felul de rechizite școlare pentru elevi.

Anunțăm Onor. clientelă că pentru moment nu este în situația plăcută de a putea servi prin poștă, din lipsa materialului de împachetare.

PARTEA OFICIALĂ

314/1946.

Comunicat

În vederea timbrării cererilor către autoritățile de Stat și a Certificatelor eliberate, Vă înaintăm în copie ord. Onor. Minister al Finanțelor cu No. 415872 din 5 Ianuarie 1946, comunicat nouă de Onor. Minister al Cultelor cu No. 483/303/946, în legătură cu majorarea taxelor de timbru fiscal:

„Prin Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 1486 publicat în Monitorul Oficial Nr. 283 din 10 Decembrie 1945, au fost majorate și unele taxe de timbru fiscal.

Fiind informați că unele autorități nu respectă dispozițiunile cuprinse în susmenționatul jurnal, primind cereri și eliberând certificate sau alte acte cu timbrul insuficient, cu onoare vă rugăm a lua măsuri ca organele în subordine să supravegheze corectă timbrare a cererilor și actelor, punându-le în vedere că pentru orice nelămuriri să se adreseze Direcțiunii timbrului din acest Departament.

Intrucât cererile și certificatele sunt cele mai frecvente, vă facem cunoscut că primele vor purta timbrul de lei 120, iar certificatele 300 lei“.

Aducându-Vă această dispoziție la cunoștință, Vă rugăm să luați măsuri ca să fie executate întocmai de către toți preoții în subordine.

Cluj, la 25 Ianuarie 1946.

NICOLAE V. Bogdan
Episcop secretar eparhial

Nr. 93/1945. 1—3

CONCURS

Pentru completarea postului de cântăreț bisericesc din parohia Turda II, devenit vacant, prin transferarea titularului, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela data primei publicări.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat, după obținerea aprobării din partea Onor. Minister al Cultelor.
2. Folosința casei centrale și 1/2 curtea și supraedificate.
3. Sesia cantorală 5 jugh. de calitate bună fânaș.
4. Venitele stolare din parohie.

Candidații își vor înainta, în termen, cererile însoțite de actele corespunzătoare, la Oficiul parohial Turda II, și cu prealabila aprobare, se vor

putea prezenta la biserică, pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Consiliul parohial va face apoi propunerea Veneratului Consiliu Eparhial, pentru numirea celui mai corespunzător.

În co'ntelegere cu Consiliul parohial.

Pătan Pr. Emil Mureșanu
secretar. paroh.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc în parohia Tg.-Mureș II, conform ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4100/1945, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficial al eparhiei „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Folosința casei cantonale, 1 cameră, 1 bucătărie, 1/2 curte și supraedificatele.
3. Sesiune cantorală de 6 jug. 813 stp. și anume: 5 jug. 305 stp. din ref. agrară la Cotuș și 1 jug. 508 stp. pe hotarul Tg.-Mureșului.
4. Venitele ocazionale dela biserică și parohie.

Vor putea candida numai aceia cari au terminat școala de cântăreți și sunt calificați pentru acest post, având ca să-și prezinte cererile cu toate actele în termen legal, la oficiul parohial și cu prealabila încuviințare se vor putea prezenta în biserică, unde vor cânta și vor face cunoștință cu parohienii.

Pr. Alexandru Runcan, președinte.
Iosif Oltean, secretar.

În co'ntelegere cu oficiul protopopesesc.
Pr. C. Bărdășanu
adm. protopopesec.

Nr. 6645/1946. Aprobata.

Din ședința Consiliului Eparhial dela 26 Ianuarie 1946.

NICOLAE V. Bogdan
Episcop secretar eparhial

Nr. 416/1946. 2—2

CONCURS

În conformitate cu hotărârea Veneratului Consiliu Eparhial ort. român Cluj, se publică concurs pentru întregirea postului de preot la Catedrala din Cluj, cu termen de 15 zile dela data publicării în „Renașterea“.

Sunt îndreptățiți la ocuparea acestui post, licențiații Facultăților de Teologie și absolvenții Academiei

Teologice cari au examenul de capacitate cu nota „foarte bine“ și cel puțin 5 ani în serviciul Bisericii.

Vor fi preferiți bunii predicatori și cântăreții.

Odată cu actele legale, candidații își vor înainta și câte un memoriu asupra activității lor de până acum, Consiliului nostru Eparhial din Cluj.

Retribuțiunile sunt acelea acordate de Stat în bugetul sfintei noastre Episcopii.

Cluj, din ședința Consil. Eparhial dela 23 Ianuarie 1946.

NICOLAE V. Bogdan
Episcop secretar eparhial

Nr. 6122/1945 Cons. 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Ciuruleasa, protopopiatul Abrud, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima apariție în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat conform pregătirii.
2. Sesiune parohială în mărime de 1 jug. 167 st. p.
3. Venitele stolare în parohie.
4. În lipsă de casă parohială, Consiliul parohial fixează și achită în fiecare an chiria necesară.

Candidații își vor înainta cererea, însoțită de actele necesare, Veneratului Consiliu Eparhial din Cluj, având dreptul să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii și să servească numai cu aprobarea Oficiului protopopesec Abrud.

Oficiul protopopesec Abrud în co'ntelegere cu Consiliul parohial din Ciuruleasa.

Administrator protopopesec
ss. I. Trifon

Nr. 417/1946. 2—2

CONCURS

În conformitate cu hotărârea Ven. Consiliu Eparhial ort. român Cluj, se publică concurs pentru postul vacant de revizor eparhial, cu termen de 15 zile dela data publicării în „Renașterea“.

Sunt îndreptățiți la ocuparea acestui post, licențiații Facultăților de Teologie și absolvenții Academiei Teologice cari au examenul de ca-

pacitate cu nota „foarte bine“ și cel puțin 5 ani în serviciul Bisericii.

Vor fi preferiți cei cu activitate culturală, în special publicistică, întrucât noul revizor eparhial va fi și redactorul „Renașterii“.

Odată cu actele legale, candidații își vor înainta și câte un memoriu asupra activității lor de până acum, Consiliului Eparhial ort. român din Cluj.

Retribuțiunile sunt acelea acordate de Stat după postul de consilier eparhial fără gradații.

Cluj, din șed. Consil. Eparhial dela 23 Ian. 1946.

NICOLAE V. Bogdan
Episcop secretar eparhial

Nr. 475/1945 prot. 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cântăreț bisericesc în parohia centrală Huedin, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela data publicării în foaia oficială.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Jumătate venitele ocazionale din biserică și parohie, până la abdicarea din cauză de bătrânețe, sau mutarea din parohie a dlui Goia Vasile, care rămâne cantor onorar în urma serviciilor aduse Bisericii.
3. Folosirea sesiunii cantonale de cca 7 jug. fânaș, după ieșirea din serviciul de cantor onorar a dlui Goia Vasile.
4. Asigurarea unui serviciu la o cooperativă sau altă instituție din Huedin.

Candidații își vor înainta, în termen, cererile însoțite cu actele corespunzătoare, la Oficiul protopopesec ort. rom. din Huedin și cu prealabila aprobare, se vor prezenta în biserică, spre a fi cunoscuți de credincioși.

Adunarea parohială a parohiei centrale, va face apoi propunerea Veneratului Consiliu Eparhial, pentru numirea celui mai corespunzător. În co'ntelegere cu Consiliul parohial. Huedin, la 9 Octomvrie 1945.

Petre Pop,
adm. protopopesec

Nr. 475/1946. Aprobata.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 16 Ianuarie 1946.

NICOLAE V. Bogdan
Episcop secretar eparhial

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

Din cărțile apărute în Editura Episcopiei Ortodoxe Române, Cluj

Din Colecția populară „VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ“ se află de vânzare următoarele numere:

4. Augusta Rubenescu: DREPTATEA. Trei legende creștine. Pag. 40 Lei 100
5. V. Gr. Borgovan: TATĂL NOSTRU în pildă din viața sateanului român. Pag. 32 80
- 6-7. Pr. Teodor Ciceu: PRAZNICELE legii noastre ortodoxe. Pag. 104 400
8. Pr. Augustin Faur: O mamă vrednică: ANASTASIA ȘAGUNA. Pag. 38 80
9. Pr. Emil Nicolescu: HRISTOS ȘI TINERETUL. Pag. 32 80
10. Gala Galaction: MUSTAFA EFENDI AJUNGE MACARIE MONAHUL. Pag. 32 60
11. Pr. Florea Mureșanu: CATEDRALA. Pag. 62 200
12. Pr. A. Faur: MĂNĂSTIREA „SF. ANA“. Pag. 58 160

Cereți orice carte dela CONSILIUL EPARHIAL sau dela LIBRĂRIA EPARHIALĂ — CLUJ, Piața Malinovski Nr. 2.